

prima instanță, Judecătoria Sîngerei
judecător: C. Cheptea
instanța de apel, Curtea de Apel Bălți
judecători: T. Duca, S. Procopciuc, E. Grumeza

dosarul nr. 2ra-2907/2016
2ra-91/2017

Î N C H E I E R E

01 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecător
judecători

Valentina Clevadi
Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de avocatul Iulian Pascari, în interesele lui Valeriu Dohotaru și Dragoș Dohotaru, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Dohotaru și Dragoș Dohotaru împotriva Întreprinderii Mixte Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societate pe Acțiuni, Vladimir Lisoveț, intervenient accesoriu Larisa Lisoveț cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 iulie 2016, prin care s-a admis apelul declarat de Vladimir Lisoveț cu modificarea hotărârii Judecătoria Sîngerei din 25 martie 2016 în partea încasării prejudiciului material cu titlu de venit ratat în sensul micșorării sumei de la 442 875 lei la 59 427 lei,

c o n s t a t ă :

La 28 august 2014 Valeriu Dohotaru și Dragoș Dohotaru s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎM CIA „Transelit” SA și Vladimir Lisoveț cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cauzat în urma accidentului rutier.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat, că în urma accidentului rutier produs la 24 august 2013, ora 07:00, automobilul de model „Opel Corsa” număr de înmatriculare SG AO 403, condus regulamentar de Valeriu Dohotaru, având-o ca pasageră pe Violeta Dohotaru, a fost deteriorat, în urma ciocnirii cu automobilul de model „Volkswagen Jetta”, nr. de înmatriculare BL LV 700, la volanul căruia se afla Vladimir Lisoveț.

Afirmă reclamanții că, în urma accidentului rutier produs, Violeta Dohotaru a decedat, iar Valeriu Dohotaru s-a ales cu leziuni corporale grave.

Conform sentinței Judecătoria Sîngerei din 29 ianuarie 2014, Vladimir Lisoveț a fost condamnat în baza art. 264 alin. 3 lit. b) CP RM la trei ani închisoare cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Au mai indicat că, la momentul producerii accidentului rutier, ultimul Vladimir Lisoveț avea contract de asigurare cu ÎM CIA „Transelit” SA care urma să achite lui Valeriu Dohotaru despăgubirea de asigurare evaluată de Camera de Industrie și Comerț Bălți în suma de 41 432,90 lei, reieșind din raportul de expertiză nr. 0342660 din 23 decembrie 2013, obligație neexecutată până la depunerea cererii de chemare în judecată.

Menționează că, la 30 mai 2014 în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă a adresat pârâților reclamație, însă dosarul de daune nu a fost deschis și prejudiciul nu i-a fost achitat.

Solicită reclamanții admiterea acțiunii, încasarea de la ÎM CIA „Transelit” SA în beneficiul lui Valeriu Dohotaru prejudiciul material de 41 432,90 lei pentru deteriorarea automobilului Opel Corsa cu nr. înmatriculare SG AO 403, despăgubirea de asigurare în sumă de 350 000 lei pentru persoana păgubită și tratament medicamentos în sumă de 3 863,50 lei; încasarea de la ÎM CIA „Transelit” SA în beneficiul lui Dragoș Dohotaru despăgubirea de asigurare în sumă de 700 000 lei, în cazul decesului Violetei Dohotaru și a cheltuielilor de înmormântare în sumă de 40 000 lei; încasarea de la Vladimir Lisoveț în beneficiul lui Valeriu Dohotaru a sumei de 442 875 lei cu titlu de venit ratat; încasarea în mod solidar de la ÎM CIA „Transelit” SA și Vladimir Lisoveț în beneficiul lui Valeriu Dohotaru și Dragoș Dohotaru a cheltuielilor de judecată.

La 20 octombrie 2014, reprezentantul reclamanților, avocatul Iulian Pascari a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea din contul lui Vladimir Lisoveț în beneficiul reclamanților a câte 400 000 lei pentru fiecare, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune și a câte 7 000 lei pentru fiecare, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, menționând că în urma accidentului rutier Valeriu Dohotaru a rămas invalid de gradul I, alte surse de venit în afară de pământul pe care-l deține ca proprietate, nu are.

Ulterior, la 05 iunie 2015, reprezentantul reclamanților, avocatul Iulian Pascari a depus o altă cerere de concretizare, solicitând încasarea de la ÎM CIA „Transelit” SA în beneficiul lui Valeriu Dohotaru a sumei de 41 432,90 lei cu titlu de despăgubire de asigurare pentru automobilul deteriorat în accidentul rutier și suma de 350 000 lei pentru persoană ce a avut de suferit, suportând leziuni corporale grave și urmând un tratament medicamentos în sumă totală de 3 863,50 lei; încasarea în beneficiul lui Dragoș Dohotaru a sumei de 700 000 lei drept despăgubire de asigurare pentru decesul Violetei Dohotaru; încasarea de la Vladimir Lisoveț în beneficiul reclamanților a câte 400 000 lei prejudiciu moral pentru fiecare, precum și suma de 442 875 lei în beneficiul lui Valeriu Dohotaru pentru venitul ratat; încasarea de la pârâți în mod solidar în beneficiul reclamanților a cheltuielilor de expertiză în mărime de 1 440 lei și 14 000 lei cheltuieli de asistență juridică.

La 13 iulie 2015 Valeriu Dohotaru și ÎM CIA „Transelit” SA au încheiat o tranzacție de împăcare, care ulterior a fost confirmată de către instanță prin încheierea din 24 iulie 2015, prin care părțile au epuizat litigiul privind despăgubirea de asigurare pentru deteriorarea automobilului de model „Opel Corsa” în mărime de 32 515 lei, care include și suma de 1 440 lei, achitată pentru

efectuarea expertizei tehnice, precum și a despăgubirii de asigurare pentru decesul Violetei Dohotaru în sumă de 4 000 lei. S-a încetat procesul la cererea lui Valeriu Dohotaru împotriva ÎM CIA „Transelit” SA privind încasarea despăgubirilor de asigurare pentru deteriorarea automobilului de model „Opel Corsa” nr. înmatriculare SC AO 403 și a despăgubirilor de asigurare pentru decesul Violetei Dohotaru și încasarea cheltuielilor judiciare.

Printr-o altă încheiere a Judecătoriei Sîngerei din 24 iulie 2015 s-a introdus în proces în calitate de intervenient accesoriu Larisa Lisoveț, proprietarul automobilului condus de Vladimir Lisoveț de model „Volkswagen Jetta” nr. de înmatriculare BL LV 700.

Prin hotărârea Judecătoriei Sîngerei din 25 martie 2016 acțiunea s-a admis parțial.

S-a încasat de la ÎM CIA „Transelit” SA în beneficiul lui Valeriu Dohotaru suma de 3 873,50 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor pentru tratamentul medicamentos.

S-a respins pretenția privind încasarea de la ÎM CIA „Transelit” SA în beneficiul lui Valeriu Dohotaru a sumei de 350 000 lei cu titlu de despăgubiri pentru vătămare corporală ca nefondată.

S-a respins pretenția privind încasarea de la ÎM CIA „Transelit” SA în beneficiul lui Dragoș Dohotaru a sumei de 700 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

S-a încasat de la ÎM CIA „Transelit” SA în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 270 lei.

S-a încasat de la Vladimir Lisoveț în beneficiul lui Valeriu Dohotaru suma de 442 875 lei cu titlu de venit ratat, 50 000 lei prejudiciul moral, 7 000 lei cheltuieli pentru asistența juridică.

S-a încasat de la Vladimir Lisoveț în beneficiul lui Dragoș Dohotaru suma de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, 7 000 lei cheltuieli de judecată.

S-a încasat de la Vladimir Lisoveț în contul statului taxa de stat în mărime de 16 706 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 29 martie 2016 Vladimir Lisoveț a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Sîngerei din 25 martie 2016.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 12 iulie 2016 s-a admis apelul declarat de Vladimir Lisoveț.

S-a modificat hotărârea Judecătoriei Sîngerei din 25 martie 2016, în partea încasării prejudiciului material cu titlu de venit ratat în beneficiul lui Valeriu Dohotaru de la Vladimir Lisoveț, prin micșorarea sumei dispuse spre încasare de la 442 875 lei la 59 427 lei. în rest hotărârea primei instanțe s-a menținut.

Ulterior, reprezentantul apelantului Vladimir Lisoveț, avocatul Violina Munteanu printr-o cerere a solicitat emiterea unei hotărâri suplimentare, invocat că emițând decizia la 12 iulie 2016, instanța de apel a omis să se pronunțe asupra recuperării cheltuielilor de judecată suportate de apelant în instanța de apel, care se compun din taxa de stat și cheltuielile de asistență juridică.

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2016 s-a încasat de la Valeriu Dohotaru în beneficiul lui Vladimir Lisoveț cheltuielile de judecată suportate la examinarea pricinii în instanța de apel, în sumă de 12 957 lei.

La 11 octombrie 2016, avocatul Iulian Pascari, în interesele lui Valeriu Dohotaru și Dragoș Dohotaru a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel în partea aprecierii sumei venitului ratat, prin micșorarea acestuia de la 442 875 lei la 59 427 lei.

Susține că, instanța de apel eronat a efectuat calculul venitului ratat, deoarece gospodăria țărănească a lui Valeriu Dohotaru nu se află în zona de Centru, dar în zona de Nord, respectiv fiind greșit coeficientul de calculare.

A mai indicat că, instanța de apel greșit a criticat actul Primăriei Alexăndreni din 05 noiembrie 2013, or acest act a fost emis de o autoritate publică în conformitate cu normele legale, fiind puse la baza emiterii acestuia calcule veridice.

La 16 ianuarie 2017, avocatul Iulian Pascari, în interesele lui Valeriu Dohotaru și Dragoș Dohotaru a declarat recurs suplimentar împotriva deciziei suplimentare a instanței de apel din 08 noiembrie 2016, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei suplimentare a instanței de apel.

În susținerea recursului suplimentar a invocat dezacordul cu decizia suplimentare a instanței de apel, indicând că, în speță sunt doi intimați, însă cheltuielile de judecată au fost repartizate doar unui.

Mai mult, susține că apelantul nu a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată, iar cererea de încasare a cheltuielilor de judecată anexată la cererea de emiterie a hotărârii suplimentare nu are număr de intrare, ci doar ștampila Curții de Apel.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de avocatul Iulian Pascari, în interesele lui Valeriu Dohotaru și Dragoș Dohotaru, urmează a fi declarate inadmisibile, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate la 17 noiembrie 2016 și 16 ianuarie 2017, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 iulie 2016 și decizie suplimentare a Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2016, sunt depuse în termen, în cazul în care copia deciziei a fost recepționată la 16 august 2016 (f.d. 116, Vol. II), iar copia deciziei suplimentare a fost recepționată la 24 noiembrie 2016 (f.d. 143, Vol. II).

Analizând modul în care recurentul avocatul Iulian Pascari, în interesele lui Valeriu Dohotaru și Dragoș Dohotaru și-a exercitat dreptul la recurs, fără a se expune cu referire la legalitatea deciziile instanței de apel atacate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele motive.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, analizând argumentele recursurilor prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanța de apel aplicând corect normele de drept material și de drept procedural.

Subsecvent, în conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Dezacordul recurentului cu deciziile instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurentului, fără a indica un temei prevăzut de art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, sunt inadmisibile din considerentele că nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și nu constituie temei de casare a deciziilor, deoarece recursul exercitat are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și jurisprudența CEDO, conform cărei recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători 5 decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma

art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite la art. 130 Codul de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cu referire la argumentul recurentului privind aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor de drept material, colegiul menționează că în cererea de recurs nu se indică prin ce s-a manifestat aplicarea eronată a normelor de drept material și din care circumstanțe aceasta rezultă.

Colegiul reține că acest argument al recurentului poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursurile declarate de avocatul Iulian Pascari, în interesele lui Valeriu Dohotaru și Dragoș Dohotaru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursurile declarate de avocatul Iulian Pascari, în interesele lui Valeriu Dohotaru și Dragoș Dohotaru, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecător

Valentina Clevadî

judecători

Dumitru Mardari

Galina Stratulat